

Pázmány Péter és kora
(Tudományos konferencia, Piliscsaba, Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészettudományi Kar, 1998. május 21–23.)

Az MTA Irodalomtudományi Intézetének Reneszánsz-kutató Osztálya a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Karának Irodalomtudományi Intézetével és az egyetemek régi magyar irodalomtörténeti tanszékeivel közösen a piliscsabai campuson rendezte meg 1998. évi vándorgyűlését. A két és félnapos konferencián Erdő Péter rektor megnyitó szavai után négy külföldi és huszonkilenc hazai előadó tartott húsz perces referátumot legújabb kutatási eredményeiről. A vizsgálatok középpontjában Pázmány irodalmi és történelmi tevékenységének elemzése állt. Az utóbbi fél évszázadban Magyarországon ez volt a második konferencia, amely Pázmány működésével foglalkozott. Az előadásokat népes hallgatóság kísérte figyelemmel, s az érdeklődés a referátumokat követő vitákon is megnyilvánult.

Az első ülésen Bitskey István elnöklete alatt a következő előadások hangzottak el:
Šoltes, Ladislav (Nagyszombat): Pázmányove idey na našich univerzitách;
Šimončič, Jozef (Nagyszombat): Pázmány a nástup rekatolizácie;
Káfer István: „...in Slavonico exprimere...” A szlovák irodalmi műveltség kezdetei;
Blum, Paul Richard (Piliscsaba–Berlin): Péter Pázmány als Philosophieprofessor;
Szabó Ferenc S. J.: Szent Tamás Pázmány *Theologia scholasticájában*;
Rokay Zoltán: Néhány észrevétel Pázmány filozófiai munkássága kapcsán (Pázmány és Suarez);

Horváth Attila: Pázmány politikai-jogi gondolkodása;

Zlinszky János: Pázmány és a szentgotthárdi apátság kegyúri jogai.

A második ülés elnöke R. Várkonyi Ágnes volt, s az alábbi előadások hangzottak el:

Bitskey István: Pázmány a felső-magyarországi misszióban;

Dobrovits Mihály–Öze Sándor: Az iszlám megítélése a 16. századi Magyarországon;

Schimert Péter: A katolikus arisztokrácia restaurációjának kérdéséhez;

Horn Ildikó: Pázmány Péter és az erdélyi katolikus elit;

Szabó Péter: Bethlen Péter, I. Rákóczi György, Pázmány Péter;

Horváth Mária: Pázmány és Batthyány Ádám.

A harmadik ülés elnöke Balázs Mihály volt, s az alábbi előadások hangzottak el:

Hiller István: Pázmány szerepe a Habsburg diplomáciában, 1616–1637;

G. Etényi Nóra: Pázmány Péter és a korabeli publicisztika;

J. Újváry Zsuzsanna: Magyarai és Pázmány vitája;

Voigt Vilmos: Pázmány és a magyar szemiotika;

Balázs Géza: Pázmány retorikája;

Bartók István: Pázmány prédikációi és a katolikus-protestáns retorika;

Kovács Sándor Iván: Pázmány és a magyar barokk költészet.

A negyedik ülésen Jankovics József elnökölt s az alábbi előadások hangzottak el:

Hargittay Emil: Pázmány és a kompiláció;

P. Vásárhelyi Judit: Pázmány véleménye a magyar nyelvű protestáns Biblia-fordításról;

Ács Pál: Jeruzsálem pusztulása – Pázmány és Josephus Flavius;
 Gábor Csilla (Kolozsvár): Káldi György prédikációtípusai;
 Szörényi László: Latin jezsuita költemény Pázmányról;
 Tusor Péter: Pázmány és a Titkos Tanács;
 Győri Levente: Pázmány vitamódszere a *Két rövid könyvecskékben*.
 Az utolsó ülés Hargittay Emil elnökletével zajlott s az alábbi előadások hangzottak el:
 Nagy László (Szelestei): Nagyfalvi Gergely naplója (1626–1627);
 Thimár Attila: Pázmány, a vitapartner?;
 Bajáki Rita: Pázmány *Imádságos könyvének* utóéletéhez;
 Barta László: Adalékok a *Kalauzra* adott wittenbergi válasz készítéséhez;
 Báthory Orsolya: Pázmány Dobronoki György naplójában.

A konferencia tudományos programját színesítették az ilyenkor szokásos egyéb rendezvények: az első napon Maróth Miklós dékán esti fogadása a campus rectoriumában, a második napon a Pázmány Péter Kórus és az Ars Renata szólóének-együttes hangversenye az Ambrosianumban az e század elején készült Pázmány-szobor körül, valamint az utolsó esti társasvacsora a pilisicsabai Kopár csárdában.

A tervek szerint a konferencia előadásainak túlnyomó részét tartalmazó kötet 2000 elején jelenik meg az egyetem kiadásában. A konferencián hangsúllyal fogalmazódott meg az igény egy Pázmány magyar nyelvű műveit tartalmazó kritikai kiadás elkészítésére. A konferencia óta a munkálatok már megindultak.

Hargittay Emil

Intézeti hírek (1998. január 1.–december 31.)

Az MTA Irodalomtudományi Intézete és a Zágrábi Egyetem Filozófiai Fakultásának Hungarológiai Intézete január 20-án Budapesten tartotta meg *Baroque Concept of History and National Identity in the 17th and 18th Century Croatia and Hungary* című tudományos tanácskozását. Bene Sándor *La fondazione storiografica del pensiero nazionale: Giorgio Rattkay e i suoi critici*, Szörényi László pedig *Vita del re S. Ladislao di Paolo Vitezović Ritter* címmel tartott előadást.

Nemzetközi Szövetségének elnöke tartott előadást az Irodalomtudományi Intézetben Erasmusról és Lorenzo Valláról.

*

A február 12–15. között Jyväskyläben megrendezett *Balassi-szimpoziumon* Jankovics József *A legújabb Balassi-szakirodalom eredményei*, Kőszeghy Péter pedig *A Balassi-kutatás története* címmel adott elő.

*

*

Január 21-én Jean-Claude Margolin, a Reneszánsz kutató Intézetek és Társaságok

A február 12-én Budapesten ülésezett *A Nyugat-jelenség* című tudományos ta-